

Tauw

Beschrijving stikstofregistratiesysteem

16 maart 2020

Verantwoording

Titel	Beschrijving stikstofregistratiesysteem
Opdrachtgever	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Berend Hoekstra
Tweede lezer	Marcel Soppe (Soppe Gundelach advocaten)
Projectnummer	1275289
Aantal pagina's	7
Datum	16 maart 2020
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Vraagstelling	4
2	Opzet van het systeem.....	5
3	Beschrijving stikstofregistratiesysteem.....	6
3.1	Aanpak	6
3.2	Uitgangspunten	6
3.3	Beoogde werking	6
3.4	Waarborging systeem	7

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij brief van 13 november 2019 heeft het kabinet een maatregelenpakket aangekondigd, waarmee wordt beoogd om de toestemmingsverlening voor projecten in de bouwsector (woningbouw en een aantal infrastructurele projecten) weer op gang te brengen en tegelijk de stikstofbelasting op de natuur te verminderen. Voor de korte termijn wordt hiertoe middels een spoedwet en ministeriële regeling onder andere ingezet op de toepassing van een stikstofregistratiesysteem. Het stikstofregistratiesysteem bestaat in hoofdlijnen uit een stikstofdepositieregister (AERIUS Register) met depositieruimte dat in eerste instantie wordt gebaseerd op:

- Het effect van het verlagen van de maximumsnelheid overdag op autosnelwegen onder beheer van het Rijk als bronmaatregel (verder maatregel of snelheidsmaatregel)¹.
- Het inzetten van 70 % van de daarmee bereikte stikstofreductie om toestemming van de beoogde woningbouw- en MIRT-projecten mogelijk te maken.
- Het inzetten van 30 % van de bereikte stikstofreductie als vermindering van de stikstofbelasting op stikstofgevoelige natuur in de Natura 2000-gebieden.

1.2 Vraagstelling

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV / DG Stikstof) heeft aan Tauw gevraagd om een beschrijving op hoofdlijnen te geven van de werking van het stikstofregistratiesysteem.

De beschrijving in dit rapport vindt plaats op methodisch niveau (stikstofregistratiesysteem). Door RIVM worden documenten beschikbaar gesteld waarin het systeem in operationele zin wordt beschreven.

---

¹ Het desbetreffende verkeersbesluit van 23 december 2019 is gepubliceerd in de Staatscourant 2019, nr. 71032.

2 Opzet van het systeem

Het uitgangspunt van het stikstofregistratiesysteem is voor het Ministerie van LNV dat gegarandeerd wordt dat voor projecten nooit meer depositieruimte wordt uitgegeven dan beschikbaar is gesteld in het systeem. Daarnaast is het uitgangspunt van het systeem dat wordt bijgedragen aan de vermindering van de stikstofbelasting binnen de Natura 2000-gebieden door 30 % van het effect van de snelheidsmaatregel 'af te romen' en 70 % van de stikstofdepositiereductie van de maatregel in het register op te nemen.

Het beoogde stikstofregistratiesysteem komt er volgens het Ministerie van LNV op neer dat voor elke locatie (een hexagoon met een grootte van 1 hectare) van voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in elk Natura 2000-gebied, de positieve effecten van maatregelen in de vorm van depositieruimte worden geregistreerd. Het gaat hierbij om specifieke maatregelen die uniek zijn en direct gekoppeld zijn aan het registratiesysteem. Voor zover bij de toestemmingsverlening een beroep wordt gedaan op ruimte binnen het stikstofregistratiesysteem, wordt de betrokken hoeveelheid stikstof door het bevoegd gezag in dat systeem afgeboekt, zodat deze niet meer voor andere projecten beschikbaar is.

Het voordeel van dit systeem is dat maatwerk wordt geboden: voor iedere locatie (hexagoon) wordt in beeld gebracht wat de beschikbare ruimte is; die ruimte wordt opgenomen in het stikstofregistratiesysteem. Een voordeel is ook dat individuele toestemmingen worden gegeven, die - zodra onherroepelijk - zekerheid bieden voor de initiatiefnemer.

Het verlagen van de maximumsnelheid overdag op autosnelwegen onder beheer van het Rijk is de eerste bronmaatregel in de ministeriële regeling die nu wordt ingezet om de depositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden terug te brengen. Het effect van de snelheidsmaatregel wordt opgenomen in het stikstofdepositieregister.

3 Beschrijving stikstofregistratiesysteem

3.1 Aanpak

Deze beschrijving richt zich op het stikstofregistratiesysteem op methodisch niveau: kan een stikstofregistratiesysteem zodanig werken dat als het gevuld wordt met depositieruimte dat verzekerd kan worden dat het systeem niet meer uitgeeft dan het systeem beschikbaar heeft?

Alvorens in te gaan op de beschrijving van het systeem is in paragraaf 3.2 eerst onze afbakening weergegeven.

3.2 Uitgangspunten

Onze beschrijving gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- De beschrijving richt zich op het toe te passen stikstofdepositieregister, waarin uitsluitend de inzet van de beoogde snelheidsmaatregel aan de orde is. Deze maatregel bestaat uit verlaging van de maximumsnelheid overdag op snelwegen onder beheer van het Rijk.
- Het effect van de snelheidsmaatregel op de stikstofdepositie is gebaseerd op de gegevens en verantwoordingsrapportages van RWS (verkeerskundige effecten van de snelheidsmaatregel) en RIVM (effect van de snelheidsmaatregel op de reductie in depositie). De depositieruimte in het stikstofregistratiesysteem is gebaseerd op de resultaten uit die onderzoeken.
- In deze beschrijving wordt niet ingegaan op de mate waarin de beoogde bouw van de 75.000 woningen en realisatie van zeven MIRT-projecten passen binnen de in het systeem beschikbaar gestelde depositieruimte.

3.3 Beoogde werking

In onderstaande is het systeem en de door het Ministerie van LNV beoogde werking van het systeem puntsgewijs beschreven:

- Het stikstofdepositieregister is een boekhoudsysteem voor depositieruimte van stikstof.
- Stikstofdepositie wordt in het stikstofregistratiesysteem geregistreerd op hectareniveau. AERIUS berekent de depositie per hexagoon (zeshoek) met een oppervlakte van één hectare.
- Het effect van maatregelen en projecten wordt daarom berekend op deze hexagonalen.
- Voor de snelheidsmaatregel is een effect berekend per hexagoon. Deze depositieruimte per hexagoon wordt vervolgens na vermenigvuldiging met een factor van 0,7 (30 % afnemen) per hexagoon in het register geplaatst.
- Voor in de Ministeriële Regeling aangewezen projecten waarvoor een beroep wordt gedaan op depositieruimte uit het stikstofregistratiesysteem, wordt met AERIUS Calculator per hexagoon berekend welke depositiebijdrage het project heeft. De initiatiefnemer bepaalt welke depositieruimte uiteindelijk benodigd is uit het stikstofregistratiesysteem na eventueel intern salderen of na het uitvoeren van een ecologische beoordeling.

- Er vindt afboeking voor een project plaats van de benodigde depositieruimte totdat blijkt dat door dat project op één of meer hexagonalen onvoldoende depositieruimte beschikbaar is. Op dat moment dient het systeem te melden dat dit project niet goedgekeurd kan worden, omdat er onvoldoende depositieruimte is. Het systeem kan geen depositieruimte aan een project toekennen als op tenminste één hexagoon een tekort op depositieruimte ontstaat.

3.4 Waarborging systeem

Essentie van het systeem is dat nooit meer depositieruimte kan worden toegekend dan beschikbaar is in het systeem. Het systeem is op zichzelf een eenvoudig systeem waarin per hexagoon een boekhouding plaatsvindt, zodanig dat nooit een negatieve depositieruimte ontstaat. Eerder heeft een dergelijk registratiesysteem voor stikstofdepositie (AERIUS Register) zich bewezen. In dat vergelijkbare systeem stopte de toestemmingsverlening en de mogelijkheid tot het doen van meldingen automatisch bij onvoldoende depositieruimte. Wanneer op ten minste één hexagoon onvoldoende ruimte beschikbaar is, kan geen ruimte worden toegekend. Het risico dat het op systeemniveau teveel depositieruimte wordt uitgegeven, is derhalve uitgesloten.